

Hà Nội, ngày 01 tháng 9 năm 2024

Số: KNHD-09/BT/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**
(Từ ngày 01/9/2024 đến ngày 30/9/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 8/2024, độ ẩm không khí trung bình trên khu vực dao động trong khoảng 68-79%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 647-699°C; Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 104-107mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 13-97mm; Cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng 1-80%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 34-36°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-28°C; nhiệt độ trung bình phổ biến cao hơn từ 1,0-2,0°C so với TBNN cùng thời kỳ, có nơi trên 2°C. Tổng lượng mưa từ Thanh Hóa - Quảng Trị có lượng mưa thấp hơn từ 80-100% so với TBNN cùng thời kỳ; Thừa Thiên Huế phổ biến thiếu hụt 20-40%, có nơi trên 60%.

Trong tháng 8, trên khu vực đã xuất hiện nắng nóng và nắng nóng gay gắt diện rộng kéo dài nhiều ngày, cụ thể: từ Thanh Hóa - Quảng Bình đã xuất hiện 04 đợt nắng nóng gồm các ngày 04-10/8, 13-14/8, 18-24/8 và từ ngày 27 đến hết tháng 8; tại Thừa Thiên Huế, nắng nóng diện rộng kéo dài cả tháng.

Trong tháng 8, trên khu vực đã xảy ra mưa lớn, sạt lở đất, lốc xoáy trên địa bàn các tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An vào các ngày 12-15/8, 24-25/8, 25-26/8 đã gây nhiều thiệt hại cho nông nghiệp, cụ thể: từ ngày 12-15/8, mưa lớn, sạt lở đất đã gây thiệt hại 11,67 ha lúa và hoa màu (nguồn: Văn phòng Thường trực Ban chỉ đạo Quốc gia về Phòng, chống thiên tai). Từ ngày 24-26/8, mưa lớn, lốc xoáy xảy ra trên địa bàn tỉnh Nghệ An đã gây thiệt hại 50 ha mía, 20 ha rừng keo (huyện Anh Sơn); ngập và thiệt hại 9 ha lúa (huyện Tương Dương, trong đó

thiệt hại >70% 4,5 ha; thiệt hại từ 50-70% 4,5 ha); 0,5 ha ngô, 2 ha sắn bị gãy đổ (huyện Tương Dương); 2 ao cá và 20 con gia cầm bị cuốn trôi (huyện Tương Dương); 29,76 ha diện tích lúa Hè thu, 4,25 ha hoa màu và 68,6 ha mía bị đổ ngã vùi lấp, 20 con gà vịt bị nước lũ cuốn trôi, nhiều diện tích ao cá bị ngập lụt, vỡ bờ (huyện Quỳnh Hợp); 700m² ruộng lúa bị cuốn trôi hoàn toàn tại huyện Kỳ Sơn (Nguồn: Văn phòng Thường trực ban chỉ huy PCTT - TKCN và PTDS tỉnh Nghệ An). Từ ngày 25-26/8, mưa lớn xảy ra trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa gây ngập 97ha lúa, hơn 26 ha ngô, gần 30 ha mía, cuốn trôi 2 con trâu (Nguồn: Báo Nhân dân).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/8/2024)

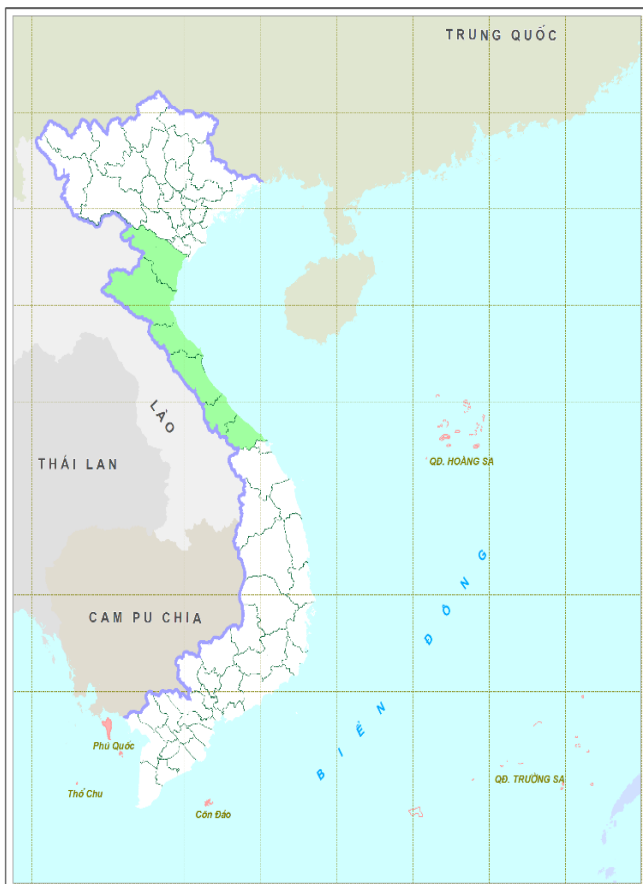
Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 8
Độ ẩm không khí (%)	67-74	66-82	70-83	68-79
Nhiệt độ tối cao (°C)	35-36	34-37	33-36	34-36
Nhiệt độ tối thấp (°C)	25-28	25-29	26-28	25-28
Tích ôn hữu hiệu (°C)	232-247	206-231	203-222	647-699
Mưa hữu hiệu (mm)	0-14	1-93	3-54	13-97
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	37-38	34-35	33-34	104-107
Cân bằng nước trong đất (%)	1-80			

Tháng 8, Lúa Hè Thu ở các giai đoạn cuối đẻ nhánh – trở bông – chín – thu hoạch, nhiều diện tích lúa các tỉnh phía Nam khu vực đã cho thu hoạch xong. Trong tháng 8, thời tiết trên khu vực có nhiều ngày có nắng và nắng nóng, cục bộ một số nơi nắng nóng gay gắt – đặc biệt gay gắt. Nắng nóng đã giúp cho lúa Hè Thu chín đều và đẹp, đồng thời công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín ở nhiều nơi diễn ra tương đối thuận lợi. Tuy nhiên, cũng do ảnh hưởng của nắng nóng, mưa không đáng kể; mưa vừa, mưa to chỉ xảy ở một vài nơi (tập trung chủ yếu tại Thanh Hóa) đã gây ra tình trạng thiếu nước cục bộ cho lúa ở nhiều nơi làm ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây lúa, nhất là những diện tích lúa tại những vùng khó khăn về nguồn nước tưới. Bên cạnh đó, trong tháng 8, trên khu vực đã xuất hiện nhiều đợt thiên tai mưa to kèm theo sạt lở đất gây thiệt hại nhiều diện tích lúa, cụ thể: mưa to tại tỉnh Thanh Hóa từ ngày 12-15/8 đã gây thiệt hại 11,67 ha lúa và hoa màu; mưa lớn, lốc xoáy kéo dài từ ngày 24-26/8 tại tỉnh Nghệ An đã gây ngập, thiệt hại 9 ha lúa tại huyện Tương Dương, 29,76 ha diện tích lúa tại huyện Quỳnh Hợp bị vùi lấp, đổ

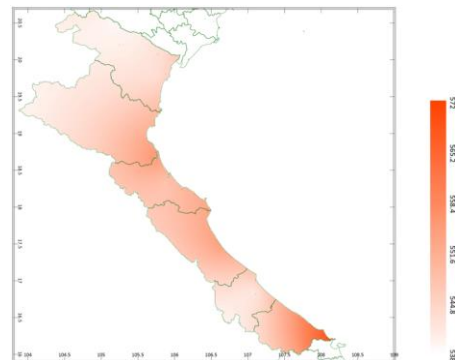
ngã; 700m² ruộng lúa tại huyện Kỳ Sơn bị cuốn trôi hoàn toàn; từ ngày 25-26/8, mưa lớn xảy ra trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa đã gây ngập gần 97 ha lúa. Trong tháng, các đối tượng như chuột, nhện gié, sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, bệnh khô vằn, bệnh lem lép hạt ... đã phát triển và gây hại trên nhiều vùng trồng lúa trong khu vực.

Rau màu tập trung trong giai đoạn phát triển thân lá – thu hoạch. Trong tháng qua, thời tiết trên khu vực phổ biến có nắng nóng – nắng nóng gay gắt, có nơi có nắng nóng đặc biệt gay gắt với mức nhiệt độ cao nhất trung bình tháng dao động trong khoảng 34-36°C. Do ảnh hưởng của nắng nóng, lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng 8 tiếp tục ở mức cao (dao động trong khoảng 104-107mm); trong khi lượng mưa trên hầu hết khu vực không đáng kể (ngoại trừ tỉnh Thanh Hóa có mưa tương đối nhiều), đã dẫn đến tình trạng khô hạn và thiếu nước tưới cho rau màu, gây ảnh hưởng đáng kể đến sự phát triển của rau, giảm năng suất – chất lượng và sản lượng rau khi thu hoạch. Sâu tơ, sâu xanh, bọ nhảy, rầy mềm, bọ phân, bệnh héo cây, bệnh khảm ... là những đối tượng gây hại chủ yếu trên cây rau màu.

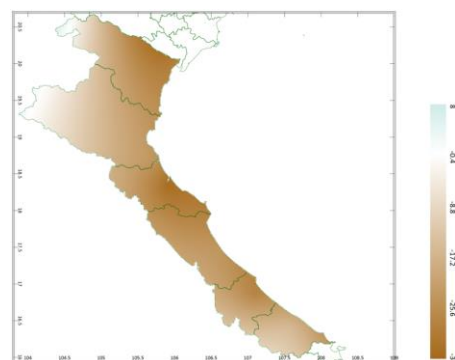
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/9/2024 đến ngày 30/9/2024)

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

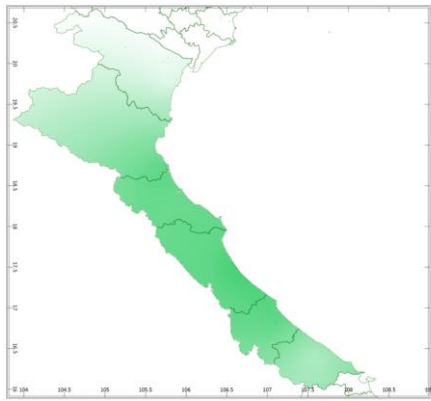

a) Tổng tích ôn hữu hiệu

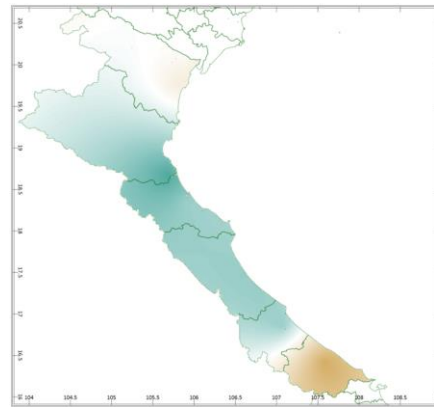

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu tháng

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu

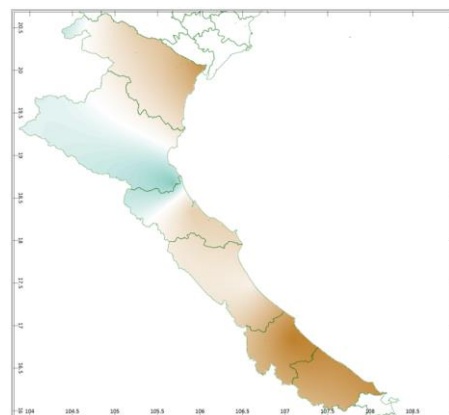

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

a) Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

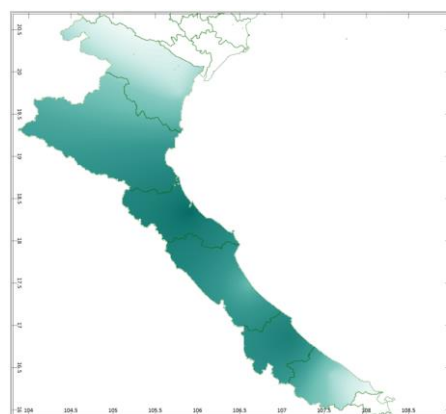

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 4: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng tháng

a) Cân bằng nước trong đất

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tháng

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 29-30°C, nhiệt độ tối thấp trung bình dao động trong khoảng 26°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 197-220°C, trong tuần giữa

tháng dao động trong khoảng 183-186°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 153-160°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) trên hầu hết khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 1-33°C; riêng phần nhỏ phía Tây Bắc của 2 tỉnh Thanh Hoá và Nghệ An có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 8°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 44-77mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 40-115mm; trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 27-29mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Thừa Thiên Huế, phần phía Nam và Đông Nam của tỉnh Quảng Trị, phần lớn tỉnh Thanh Hóa có xu thế thấp hơn cùng kỳ có thể lên đến 45mm; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ phổ biến từ 6-40mm.

Cân bằng nước trong đất trong tháng 9/2024 dao động trong khoảng 65-95%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất tại toàn khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 2-41%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 94-96mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm tại phần lớn tỉnh Nghệ An, phần phía Tây và Tây Bắc của tỉnh Hà Tĩnh, một phần nhỏ phía Tây Bắc của tỉnh Thanh Hóa có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 0,5mm; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 0,1-1,7mm.

Độ ẩm không khí tháng 9/2024 dao động trong khoảng 86-88%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	84-88	87-89	86-89	86-88
Nhiệt độ tối cao (°C)	30-33	29-29	27-28	29-30
Nhiệt độ tối thấp (°C)	25-27	26-27	25-26	26
Tích ôn hữu hiệu (°C)	197-220	183-186	153-160	542-556
Mưa hữu hiệu (mm)	44-77	40-115	27-29	115-215
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	36-37	31-32	27-28	94-96
Cân bằng nước trong đất (%)	65-95			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 9/2024 phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C, có nơi cao hơn TBNN. Tổng lượng mưa từ Thanh Hóa - Nghệ An phổ biến cao hơn TBNN cùng thời kỳ từ 20-30%; từ Hà Tĩnh - Thừa Thiên Huế phổ biến cao hơn từ 5-20%. Trong tháng 9/2024, dự báo hoạt động của bão, ATNĐ trên khu vực biển Đông và ảnh hưởng đến đất liền của Việt Nam có khả năng ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ (TBNN trên biển Đông: 2-4 cơn; TBNN đổ bộ: 1-2 cơn). Trong tháng 9, nắng nóng vẫn có khả năng xuất hiện ở khu vực nhưng cường độ không gay gắt và kéo dài, tập trung vào thời kỳ nửa đầu tháng. Trong thời kỳ dự báo, trên khu vực sẽ có nhiều ngày có mưa, mưa rào và dông; trong đó có khả năng xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng; trong mưa dông có thể kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Các diện tích lúa Hè Thu phổ biến trong giai đoạn ngâm sữa - chắc xanh – chín – thu hoạch. Trong tháng 9, dự báo tổng lượng mưa trên khu vực tương đối lớn (dao động từ 317-423mm), trong đó tuần thứ 2 và tuần cuối tháng được dự báo có lượng mưa cao nhất; mưa nhiều có thể khiến công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín trở nên khó khăn hơn, ngoài ra trong các đợt mưa có thể xuất hiện kèm theo dông, lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh có thể gây thiệt hại cho các diện tích lúa giai đoạn trổ-chín. Vì vậy, trong tháng 9, người dân cần tranh thủ tuần đầu tiên của tháng được dự báo có lượng mưa thấp, có khả năng có nắng nóng để tiến hành thu hoạch triệt để các diện tích lúa đã chín với phương châm “Xanh nhà hơn già đồng”; sau thu hoạch, tranh thủ thời tiết nắng ráo nhanh chóng thu gom và xử lý toàn bộ phế phụ phẩm và triển khai công tác cày bừa, phơi đất để hạn chế các đối tượng sâu bệnh hại trú ngụ. Đối với các diện tích lúa giai đoạn ngâm ngâm sữa - chắc xanh, cần đảm bảo duy trì mực nước trong ruộng trong khoảng 5cm đối với các diện tích lúa trong giai đoạn để đảm bảo cho quá trình vận chuyển và tích lũy các chất dinh dưỡng vào hạt thóc diễn ra thuận lợi, tại những vùng được dự báo có mưa to đến rất to (các tỉnh thuộc nửa phía Bắc trong tuần thứ 2 của tháng và các tỉnh thuộc nửa phía Nam trong tuần cuối cùng của tháng) cần chú ý tháo bớt nước trong ruộng và tiến hành tháo cạn đối với các diện tích lúa đã chín hoàn toàn để giúp công tác thu hoạch lúa diễn ra dễ dàng hơn. Trong tháng 9, các đối tượng như chuột, nhện gié, bệnh lem lép hạt... tiếp tục gây hại chủ yếu trên những diện tích lúa Hè Thu; cần theo

đổi để có biện pháp phòng trừ phù hợp, hiệu quả.

Rau màu trong tháng 9 tiếp tục trong các giai đoạn phát triển thân lá - thu hoạch. Ở các giai đoạn này, độ ẩm đất thích hợp cho rau màu sinh trưởng từ 70-80%. Trong tháng 9, dự báo khu vực có thể xuất hiện nhiều ngày có mưa vừa, mưa to diện rộng với tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 115-215mm; mưa có xu thế phân bố không đồng đều theo cả thời gian và không gian; trong tuần đầu tháng khu vực có lượng mưa tương đối thấp, tuần sau đó mưa có xu thế tăng mạnh và giảm nhẹ trong tuần thứ 3, đồng thời lượng mưa có xu thế tăng dần từ Bắc vào Nam; cân bằng nước trong đất trên toàn khu vực dao động trong khoảng 65-95%. Tại 2 tỉnh Thanh Hóa và Thừa Thiên Huế, dự báo lượng mưa hữu hiệu trong tháng 9 lần lượt đạt 115mm và 144mm, cân bằng nước trong đất dao động từ 90-95% cao hơn so với lượng nước cần thiết cung cấp cho cây rau. Trong điều kiện thời tiết được dự báo có mưa nhiều, độ ẩm trong đất và trong không khí ở mức cao, quá trình sinh trưởng và phát triển của cây rau sẽ bị ảnh hưởng, đồng thời sẽ là môi trường lý tưởng cho nhiều đối tượng sâu bệnh gây hại cho cây rau phát triển; do đó, trong tháng tới, bên cạnh việc tích cực thu hoạch các diện tích rau có thể cho thu hoạch, người dân tại 2 tỉnh này cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết và chủ động có các phương án để thoát nước kịp thời khi có mưa lớn xảy ra; sau khi mưa tạnh và nước trong ruộng được rút cạn, cần tiến hành xới xáo phá váng kết hợp làm sạch cỏ dại và tỉa bỏ bớt các cành/nhánh/lá già/sâu bệnh nhằm giúp tán cây và bề mặt đất thông thoáng, giảm độ ẩm trong đất. Đối với 2 tỉnh Hà Tĩnh và Quảng Trị, dự báo lượng mưa và cân bằng nước trong đất dao động từ 69-71%, cơ bản phù hợp cho các loại rau sinh trưởng và phát triển. Đối với các tỉnh còn lại trong khu vực, mặc dù lượng mưa dự báo trong tháng 9 tại các tỉnh này khá lớn, tuy nhiên do trong tháng trước đó các tỉnh này gần như không có mưa đã gây ra tình trạng khô hạn cho nhiều diện tích rau trong khu vực; do đó, cân bằng nước dự báo trong tháng 9 chỉ đạt từ 65-66%, thấp hơn so với nhu cầu về nước cho cây rau, nên người dân cần lưu ý trong tuần đầu tháng được dự báo có mưa tương đối thấp và có khả năng có nắng nóng, chủ động nguồn nước để tiến hành tưới bổ sung cho rau (đặc biệt là các loại rau ăn lá), trong khi tưới cần chú ý tưới vào 2 thời điểm sáng sớm hoặc chiều tối để hạn chế tác động của nắng nóng đến cây rau sau khi tưới, tủ gốc để giữ ẩm cho đất và có các biện pháp che chắn cho cây rau trong những ngày nắng nóng. Bên cạnh đó, cần chú ý tiếp tục bón phân định

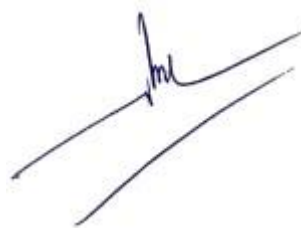
kỳ với liều lượng cân đối và hợp lý để cây rau sinh trưởng khỏe mạnh và tăng khả năng chống chịu đối với điều kiện ngoại cảnh bất lợi. Sâu xanh, sâu tơ, bọ nhậy, bệnh mốc sương, đốm vòng, héo xanh ... tiếp tục là những đối tượng gây hại chủ yếu trên các loại rau cần theo dõi và trông chừng trong tháng 9.

Trong tháng 9, dự báo bão, ATNĐ có khả năng tiếp tục xuất hiện trên biển Đông và ảnh hưởng đến đất liền. Trong thời kỳ dự báo, trên khu vực sẽ có nhiều ngày có mưa, mưa rào và dông; trong đó có khả năng xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng. Trong mưa dông có thể kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. Do đó, cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, thường xuyên cập nhật các thông tin dự báo, cảnh báo thời tiết để chủ động có các phương án ứng phó kịp thời nhằm giảm thiểu tối đa thiệt hại có thể xảy ra do các loại hình thiên tai gây ra.

Tin phát ngày: 01/9/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/10/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng